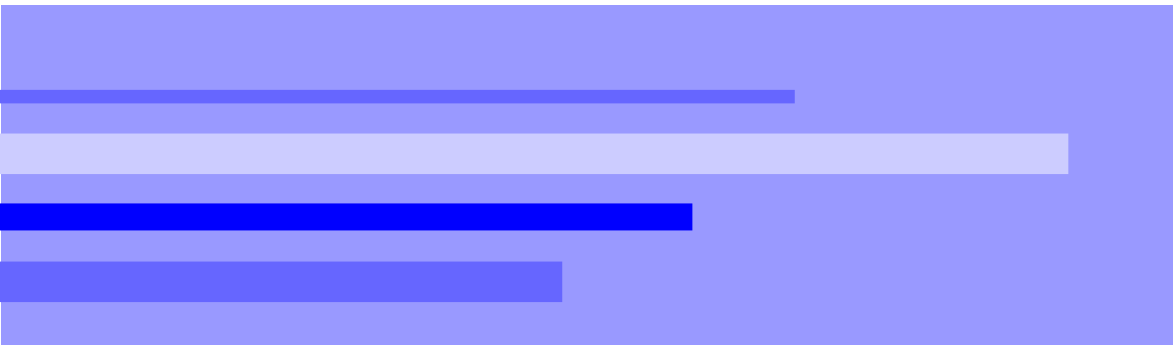

De werkloze vrijwillig deeltijdse werknemer: een profiel

Studies

Inhoudstafel

Inleiding	3
1. Evolutie aantal werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers volgens geslacht.....	5
2. Evolutie van het aantal werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers volgens leeftijds- klasse.....	7
3. Evolutie volgens werkloosheidsduur.....	10
4. Evolutie volgens nijverheidstak.....	12
5. Evolutie volgens gezinscategorie	14
6. Aandeel van niet-werkzoekenden onder de werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers	15
7. Werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers volgens studieniveau	16
Besluiten.....	17

De vrijwillig deeltijdse werknemer in de werkloosheidsverzekering

Deze groep bestaat enerzijds uit de werknemers die bewust enkel deeltijdse arbeid willen verrichten en die zich bij het verlies van hun betrekking niet inschrijven als werkzoekende voor een voltijdse betrekking en er dus ook niet beschikbaar voor zijn. Anderzijds bestaat de groep ook uit een groot aantal deeltijdse werknemers waarvoor een "second best" oplossing wordt toegepast als zij niet gelijkgesteld kunnen worden met een voltijdse werknemer of met een deeltijdse werknemer met behoud van rechten.

De gelijkstelling met een voltijdse werknemer kan men bekomen als men tegelijkertijd minstens het referteloon verdient (1 283,91 EUR per maand voor 21-plussers op 1 april 2007), zijn voltijdse toelaatbaarheid kan bewijzen en zich inschrijft als werkzoekende voor een voltijdse betrekking. Als men een loon verdient onder het referteloon, maar aan alle toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden voldoet om uitkeringen als voltijdse werknemer te genieten op het ogenblik waarop men deeltijds begint te werken, kan men het statuut van deeltijdse werknemer met behoud van rechten bekomen.

Als men niet gelijkgesteld kan worden met een voltijdse werknemer of met een deeltijdse werknemer met behoud van rechten kan men eventueel nog in het vrijwillig deeltijds uitkeringssysteem terecht. Over de verhouding tussen de bewust vrijwillig deeltijds werknemers en degenen die eerder "ongewild" in het vrijwillig deeltijds uitkeringsstelsel terecht komen zijn er geen cijfermatige gegevens bekend.

Alle mogelijke uurroosters vanaf 12 uren of 1/3 van een voltijdse betrekking komen voor dit uitkeringsstelsel in aanmerking. Het uitkeringssysteem voor de vrijwillig deeltijds werknemers is evenwel nadeliger dan het deeltijds uitkeringssysteem, aangezien men slechts halve uitkeringen ontvangt pro rata het aantal halve dagen dat voorheen arbeid werd verricht. Langs de andere kant laat dit stelsel toe dat de vrijwillig deeltijds werknemer verder halve uitkeringen kan genieten bij herneming van het deeltijds werk met minder arbeidsuren. Het aantal uitkeringen wordt dan wel verminderd met twee halve dagen voor elke gewerkte dag. Het aantal vrijwillig deeltijds werknemers dat tegelijkertijd een uitkering geniet is zeer gering (minder dan 3 %).

Onder dit statuut vindt men een aantal uitgesloten werklozen wegens langdurige werkloosheid die deeltijds werk gevonden hebben en bij werkloosheid niet voldoen aan de voorwaarden voor voltijdse toelaatbaarheid. Daarnaast vindt men veel vrouwen die om hun kinderen te kunnen opvoeden jarenlang, soms een heel beroepsleven, deeltijds werkten zonder beschikbaar te zijn voor een voltijdse baan. Ook vindt men er vele vrouwen terug die op latere leeftijd deeltijds herintreden op de arbeidsmarkt en niet kunnen voldoen aan de voorwaarden voor voltijdse toelaatbaarheid bij werkloosheid. Het hoeft geen betoog dat het groeiend aanbod van deze dikwijls uiterst flexibele banen ook de instroom in het vrijwillig deeltijds uitkeringssysteem mee bepaalt.

De studie focust op de evolutie van het statuut en op de verdelingen volgens leeftijd, met speciale aandacht voor de 50-plussers, volgens werkloosheidsduur, categorie, nijverheidstak en studieniveau. Daarnaast onderzoekt ze ook hoeveel van deze werklozen niet meer als werkzoekende zijn ingeschreven.

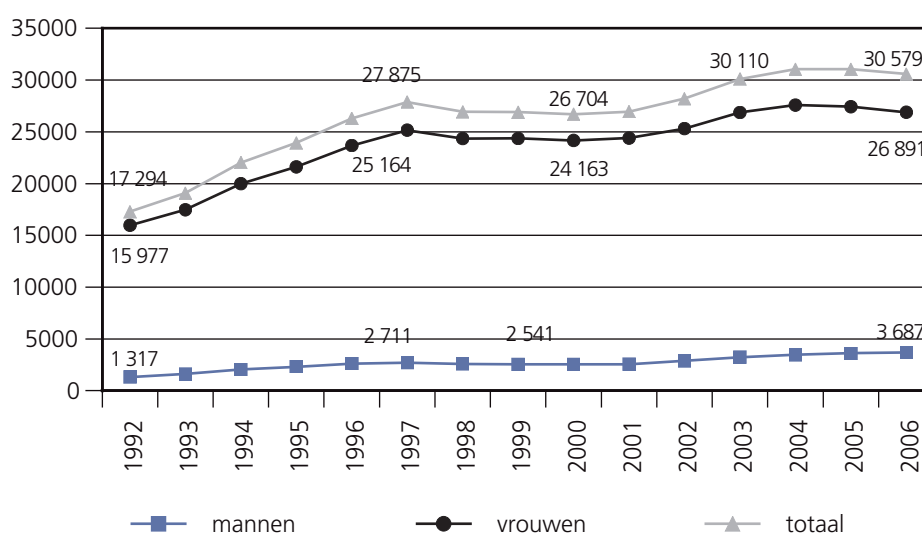
1. Evolutie aantal werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers volgens geslacht

De vrijwillig deeltijdse werknemers met een werkloosheidsuitkering vormen slechts een minderheid van alle deeltijdse werknemers. Van alle werknemers in België werkt in 2006 ongeveer 24 % deeltijds, 8 % van de mannelijke en 44 % van de vrouwelijke werknemers (Statbel, kerncijfers 2006).

Slechts een minderheid daarvan ontvangt ook nog een uitkering van de RVA: een goede 78 000 uitkeringstrekkers in 2006. Dat kan zijn als deeltijdse werknemers met behoud van rechten die naast hun loon nog een inkomensgarantie-uitkering (IGU) ontvangen, ofwel als werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers.

Grafiek 1

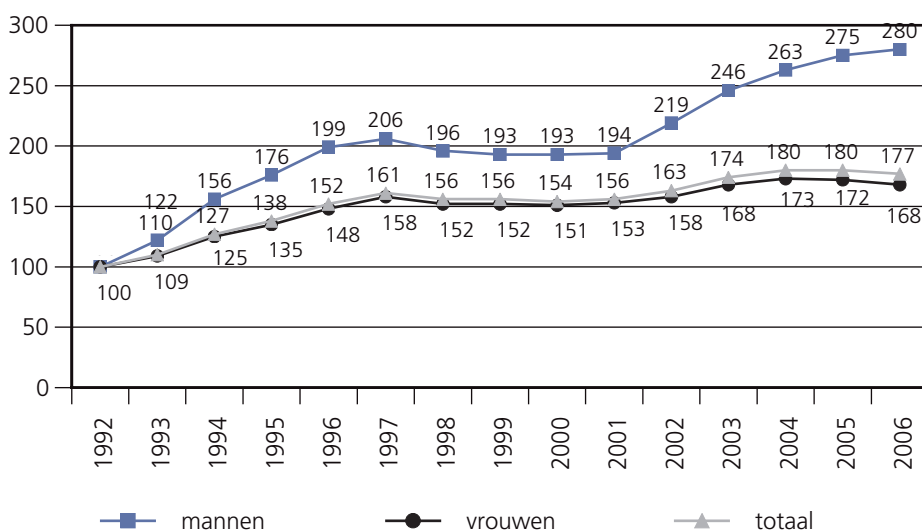
Evolutie 1992-2006 van het aantal werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers volgens geslacht, absolute cijfers

Het aantal betalingen na een vrijwillig deeltijdse betrekking nam van 1992 tot in 1997 toe met 61 % van 17 294 tot 27 875. Tussen 1997 en 2006 steeg het slechts met 10 % tot 30 579, na aanvankelijk zelfs lichtjes te zijn gedaald. Het aandeel van de mannen steeg in de periode van 1992 tot 2006 weliswaar van 8 % tot 12 %, maar de vrouwen blijven met 88 % in 2006 nog altijd de dienst uitmaken in dit statuut.

Grafiek 2

Evolutie 1992-2006 van het aantal werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers volgens geslacht, 1992 = 100

Het aantal mannelijke vrijwillig deeltijdse werknemers met een uitkering steeg sinds 1992 met 180 %, het aantal vrouwelijke met 68 %. In totaal bedroeg de stijging 77 %. Beide geslachten stagneren tussen 1997 en 2001. De stijging die daarna optreedt is groter bij de mannen dan bij de vrouwen. Op het einde van de onderzochte periode tekent er zich een tendens tot stagnatie af bij de vrouwen die zich ook doorzet in het totaal, terwijl bij de mannen de stijging nog verder gaat.

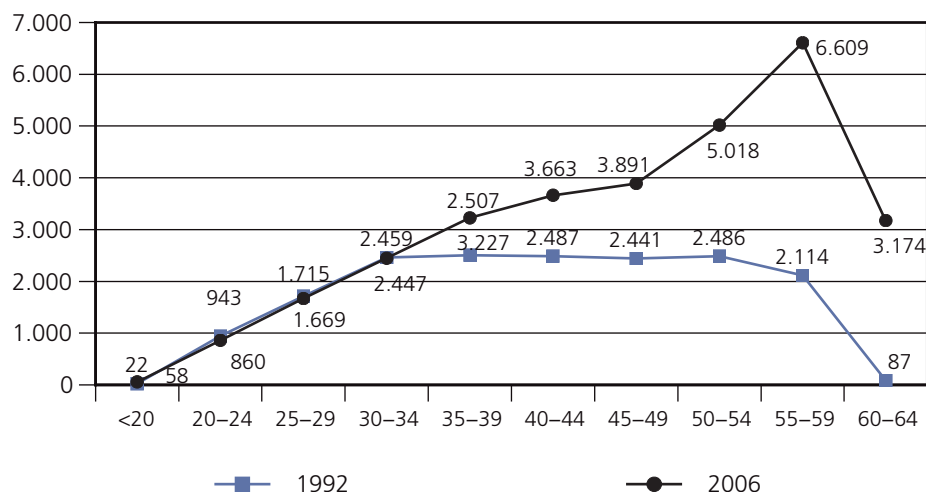
2. Evolutie van het aantal werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers volgens leeftijdsklasse

Grafiek 3 laat zien hoe in 2006 een situatie is gegroeid dat het aantal werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers toeneemt naarmate de leeftijdsklasse hoger is, met uitzondering van de klasse van 60 tot minder dan 65 jaar die nog niet volgroeid is (voor vrouwen werd in 2006 de pensioenleeftijd op 64 jaar gebracht). De hoogste aantallen worden in 2006 bereikt in de leeftijdsklassen 50-54 en 55-59 jaar. Het fenomeen dat het hoogste aantal uitkeringstrekkers zich in de op een na hoogste leeftijdsklassen bevinden doet zich al voor sinds 2002.

In 1992 daarentegen was de situatie nog zo dat er een stabilisatie optrad vanaf de leeftijdsklasse van 35-39 jaar. Deze spreidde zich uit tot de leeftijdsklasse van 50-54 jaar. Pas vanaf de leeftijdsklasse van 55-59 jaar zette zich een daling door.

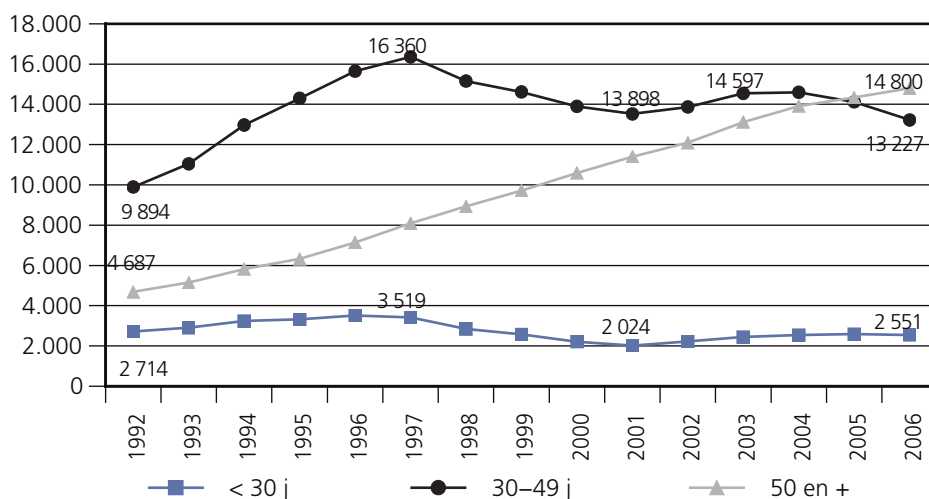
Grafiek 3

Aantal werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers volgens leeftijdsklasse – vergelijking tussen 1992 en 2006

Grafiek 4

Evolutie 1992-2006 van de werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers verdeeld over 3 grote leeftijdsklassen (absolute cijfers)

Welke vaststellingen kunnen we maken indien we de 50-plussers in hun geheel vergelijken met twee andere grote leeftijdsklassen: de -30-jarigen en de 30- tot -50-jarigen? We kunnen dan de stelselmatige stijging vaststellen van het aantal 50-plussers. In 2006 telt deze leeftijdsklasse het meeste aantal uitkeringstrekkers (14 800), meer dan de leeftijdsklasse van 30 tot -50 jaar (13 227). De 50-plussers vormen in 2006 bijna de helft (48 %) van het totaal daar waar zij in 1992 maar 27 % vertegenwoordigden.

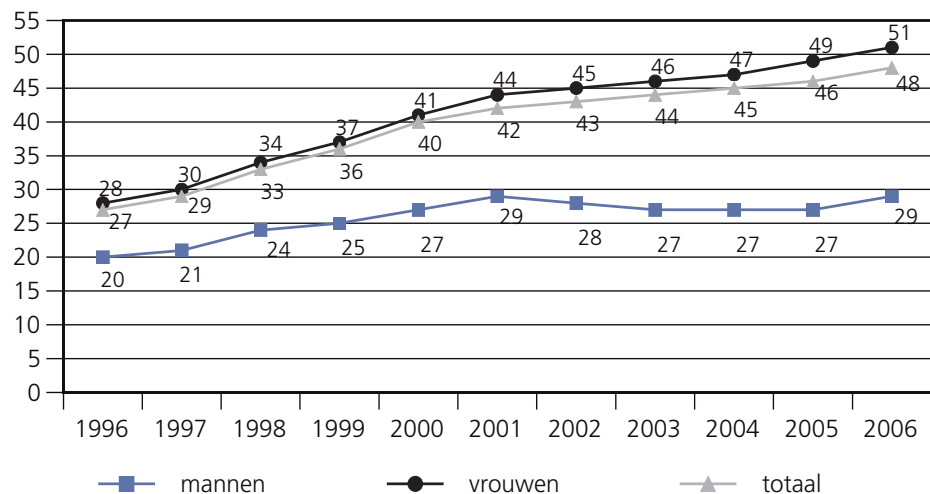
De leeftijdsklassen van 30 tot 49 jaar en de –30-jarigen volgen een ander patroon. Tot 1997 doet er zich bij beide eerst een stijging voor. De stijging was zelfs zeer krachtig voor de 30- tot 49-jarigen. Vervolgens deed er zich bij beide een daling voor tot in 2001, gevolgd door een lichte herneming om daarna te stabiliseren bij de –30-jarigen of zelfs licht te dalen in het geval van de 30 tot 49-jarigen.

De 30 tot 49-jarigen vertegenwoordigden in 1992 nog een meerderheid van 57 % van de uitkeringstrekkers in het statuut tegen 43 % in 2006. De –30-jarigen zien hun aandeel zakken van 16 % in 1992 tot 8 % in 2006. Zij zijn in 2006 in absoluut aantal zelfs minder talrijk geworden dan in 1992.

Ten opzichte van de andere twee leeftijdsklassen kent die van de 50-plussers dus een atypische evolutie. Als de trend zich verder zet wordt deze leeftijdsklasse in de nabije toekomst nog meer uitgesproken de meest prominente leeftijdsklasse in het statuut vrijwillig deeltijdse arbeid.

Grafiek 5

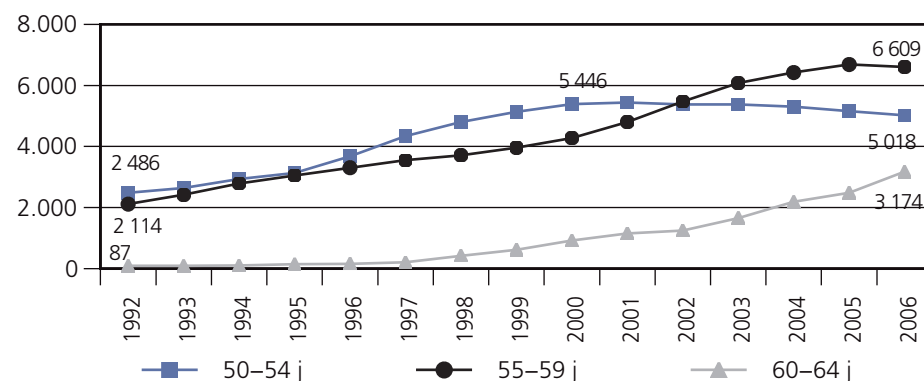
Evolutie 1992-2006 van het percentage 50-plussers bij de mannelijke en bij de vrouwelijke werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers

Welk is het aandeel van mannen en vrouwen in deze opmerkelijke stijging van het aantal 50-plussers in het statuut van vrijwillig deeltijdse werknemer (grafiek 5)? We zien dat bij beide geslachten de 50-plussers toenemen over de periode 1996-2006. Bij de mannen is het percentage 50-plussers heel wat geringer dan bij de vrouwen. Het neemt toe van 20 % in 1996 tot 29 % in 2006. Bij de vrouwen daarentegen groeit het percentage 50-plussers uit van 28 % in 1996 tot meer dan de helft in 2006 (51 %). De vergrijzing in het statuut is dus vooral te wijten aan een toestroom van vrouwelijke 50-plussers. Niet alleen vormen zij 93 % tot 94 % van de 50-plussers, maar de vrouwelijke 50-plussers maken in 2006 ook 45 % uit van alle uitkeringstrekkers in het statuut, ongeacht hun leeftijd.

Grafiek 6

Evolutie 1992- 2006 van de leeftijdsklassen 50-54 jaar, 55-59 jaar en 60-plussers

Welke evoluties zijn merkbaar indien we de 50-plussers op hun beurt verdelen in kleinere leeftijdsklassen met een interval van 5 jaar (grafiek 6)?

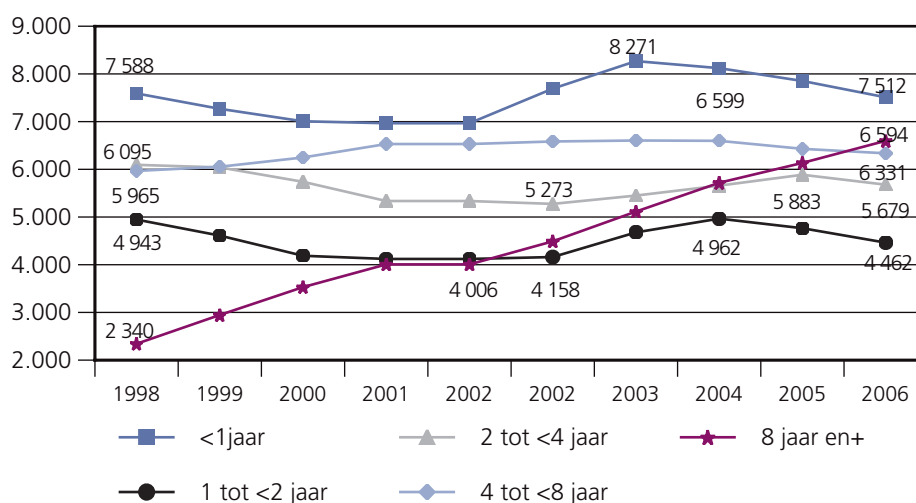
Opmerkelijk is dat de leeftijdsklasse van 55 tot 59 jaar die in 1992 nog minder rechthebbenden telde dan de leeftijdsklasse van 50 tot 54 jaar de overhand neemt vanaf 2002. De leeftijdsklasse van 50 tot 54 jaar stabiliseerde zich in 2001 en neemt sindsdien iets af. De doorstroming van deze cohorte in de leeftijdsklasse van 55 tot 59 jaar maakt dat de stagnatie zich in deze laatste leeftijdsklasse later voordoet, nl. vanaf 2005 en 2006. In 2006 heeft 45 % van de 50-plussers een leeftijd tussen 55 en 59 jaar en 34 % een leeftijd tussen 50 en 54 jaar. 21 % zijn 60-plussers, een klasse die in 1992 nauwelijks bestond en waar toen enkel mannen in zaten.

De evolutie van de leeftijdsklasse van 60-plussers is bepaald door de verhoging van de pensioenleeftijd voor vrouwen en door de instroom uit de lagere leeftijdsklasse van 55-59 jaar. De verhoging van de pensioenleeftijd voor vrouwen deed zich slechts voor vanaf 1 juli 1997 (toen tot 61 jaar). In 2000 werd hij opgetrokken tot 62 jaar, in 2003 tot 63 jaar en in 2006 tot 64 jaar. In 2009 wordt de pensioenleeftijd tenslotte opgetrokken tot 65 jaar. De klasse van 60-plussers kent vanaf 1998 een steile opgang. De cohorte tussen 55 en 59 jaar is momenteel zeer talrijk. In de komende jaren zal dus een groot aantal van hen doorstromen naar de leeftijdsklasse van 60-plussers. Deze leeftijdsklasse zal binnen het segment van de 50-plussers nog verder aangroeien, terwijl de andere leeftijdsklassen wellicht lichtjes zullen dalen, als de tendens zich doorzet die in 2005-2006 zichtbaar wordt.

3. Evolutie volgens werkloosheidsduur

In grafiek 7 kan men zien dat het aantal werklozen met een werkloosheidsduur van 8 jaar of meer stelselmatig toeneemt van 2 340 eenheden in 1998 tot 6 594 eenheden in 2006 (+182 %), terwijl het aantal werklozen die zich in lagere klassen van werkloosheidsduur bevinden niet zo'n uitgesproken toename kennen. De langdurig werklozen van 8 jaar of meer waren in 1998 in vergelijking met de werklozen met een lagere werkloosheidsduur duidelijk het minst talrijk. In 2006 hebben zij zich reeds genesteld op de 2de plaats na de kortdurige werklozen (< 1 jaar) en vertegenwoordigen zij 22 % van de werklozen in dit statuut. Voorlopig wijst niets erop dat hun groei zich zou stabiliseren. Meer nog, deze groep van zeer langdurig werklozen zal wellicht binnen afzienbare tijd de grootste groep worden, aangezien de kortdurige werklozen aan het afnemen zijn vanaf 2004.

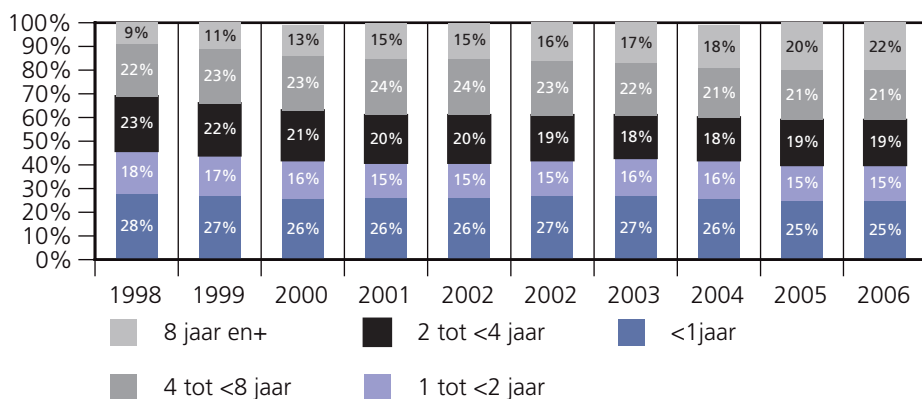
Grafiek 7
Evolutie 1998 – 2006 van het aantal werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers volgens werkloosheidsduur

De kortdurige werklozen van – 1 jaar kan men ook als intreders in het stelsel beschouwen. De jaarlijkse instroom in het statuut in de periode 1998-2006 bedraagt 7 000 tot 8 000 eenheden, met een kleine piek in 2003 (8 271 eenheden). Tegelijkertijd met deze redelijk stabiele instroom bemerkt men dat de langdurige werkloosheid stelselmatig toeneemt. Het is dus voor een toenemend aantal uitkeringstrekkers niet zo gemakkelijk om eenmaal in het statuut terug uit te stromen.

Dit heeft wellicht te maken met het feit dat mensen (vooral vrouwen) die na een onderbreking van hun beroepsloopbaan opnieuw aan de slag gaan, ofwel geen voltijdse baan kunnen vinden ofwel tevreden zijn met een deeltijdse baan. Daardoor verliezen zij evenwel het recht op voltijdse uitkeringen indien zij werkloos worden.

Grafiek 8
Evolutie 1998-2006 van de werkloosheidsduur bij werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers (in % van totaal)

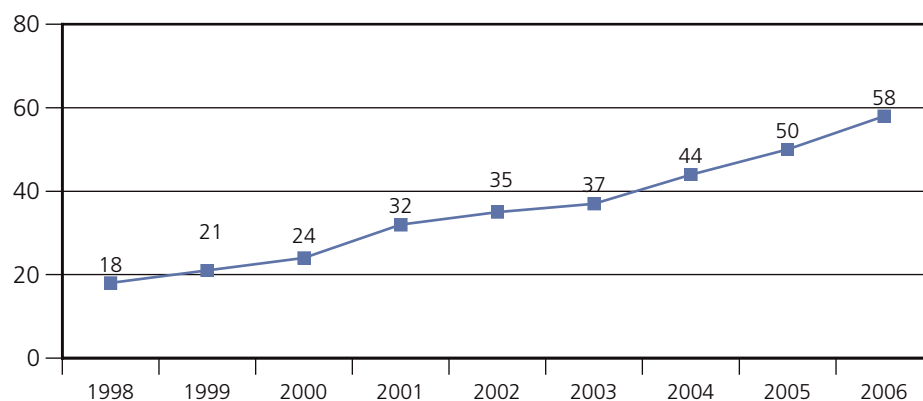

Het aandeel van degenen die minder dan 1 jaar werkloos zijn in het statuut neemt iets af van 28 % in 1998 tot 25 % van het totaal in 2006. Het aandeel zeer langdurig werklozen, 8 jaar of langer, wordt alsmaar groter: van net geen 1/10 in 1998 tot net bijna 1/4 in 2006. Deze groep is bijna even talrijk geworden als de groep kortdurig werklozen van minder dan 1 jaar.

Degenen die 1 jaar of langer werkloos zijn nemen toe van 72 % tot 75 % van het totaal. Degenen die 2 jaar of langer werkloos zijn nemen toe van 54 % in 1998 tot 62 % in 2006. Degenen die 4 jaar of langer werkloos zijn nemen toe van 31 % in 1998 tot 43 % in 2006. Ook hieruit kan men afleiden dat door de constante instroom van intreders het aantal langdurig en vooral zeer langdurig werklozen alsmaar toeneemt.

Grafiek 9

Evolutie van werklozen met werkloosheidsduur van 10 jaar of meer uitgedrukt als % van aantal werklozen met een duur van <math>< 1</math> jaar (1998-2006)

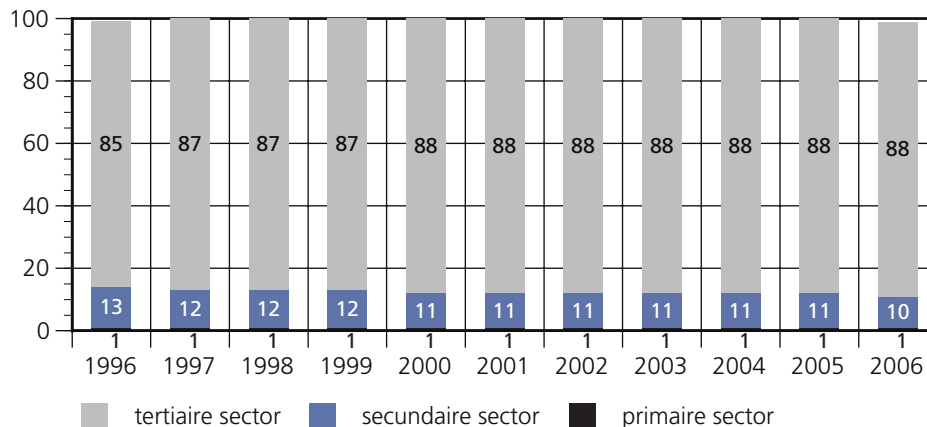
Een andere manier om te illustreren dat het aantal langdurig werklozen alsmaar toeneemt is de evolutie van de zeer langdurig werklozen van 10 jaar of meer als een percentage van het aantal kortdurig werklozen van minder dan 1 jaar na te gaan.

Men bemerkt dan dat in 1998 het aantal werklozen met een duur van 10 jaar of meer slechts 18 % of minder dan 1/5 bedroeg van de kortdurig werklozen van minder dan 1 jaar. Dit percentage verhoogt stelselmatig om in 2006 meer dan de helft of 58 % van de kortdurig werklozen te bereiken.

4. Evolutie volgens nijverheidstak

Grafiek 10

Evolutie 1996-2006 van de verdeling volgens sector van economische activiteit*

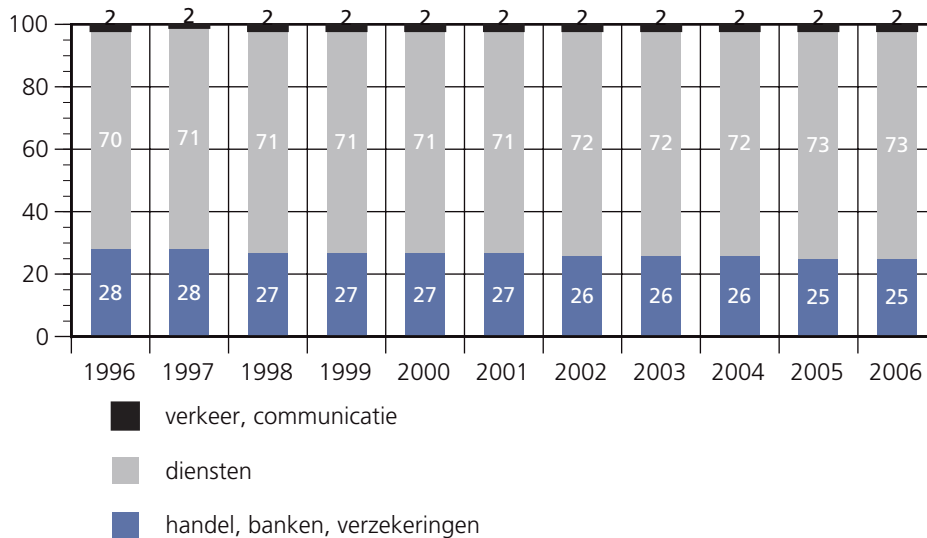

* In deze grafiek zijn de slecht omschreven activiteiten niet meegeteld.

De meeste werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers, 85 % (1996) tot 88 % (vanaf 2000), waren tewerkgesteld in de tertiaire sector. Slechts 13 % (1996) tot 10 % (2006) komen uit de secundaire sector en een kleine rest (< 1 %) uit de primaire sector. De tendens is dat de tertiaire sector sinds 1996 wat aan belang heeft gewonnen en dat de secundaire wat aan belang heeft ingeboet.

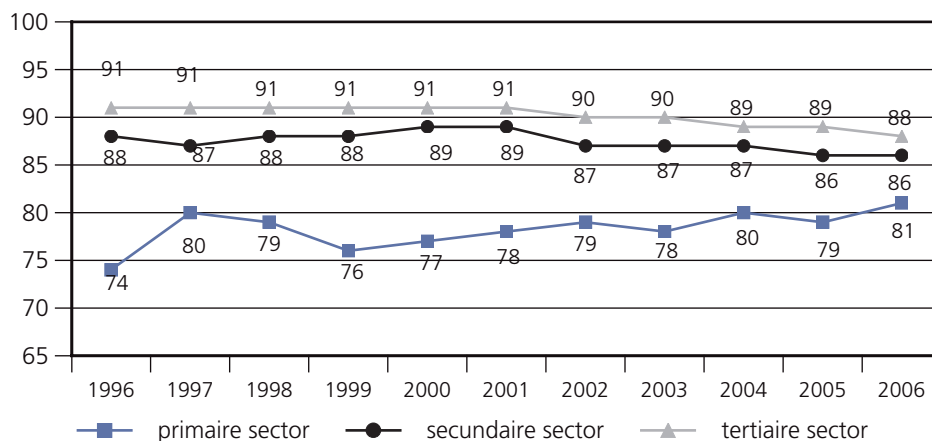
Grafiek 11

Evolutie in de tertiaire sector – 1996-2006

Als we enkel naar de tertiaire sector kijken dan maken de diensten meer dan 70 % uit van het totaal. De tendens is stijgend (van 70 % in 1996 naar 73 % in 2005 en 2006). Handel, banken en verzekeringen maken een kwart of meer uit, maar de tendens is eerder dalend (van 28 % in 1996 naar 25 % in 2005 en 2006). Tenslotte werd gedurende heel de onderzochte periode slechts 2 % van de tertiaire sector tewerkgesteld in de tak verkeer en communicatie.

Grafiek 12
Evolutie van het aandeel van de vrouwen in de sectoren (in %) – 1996-2006

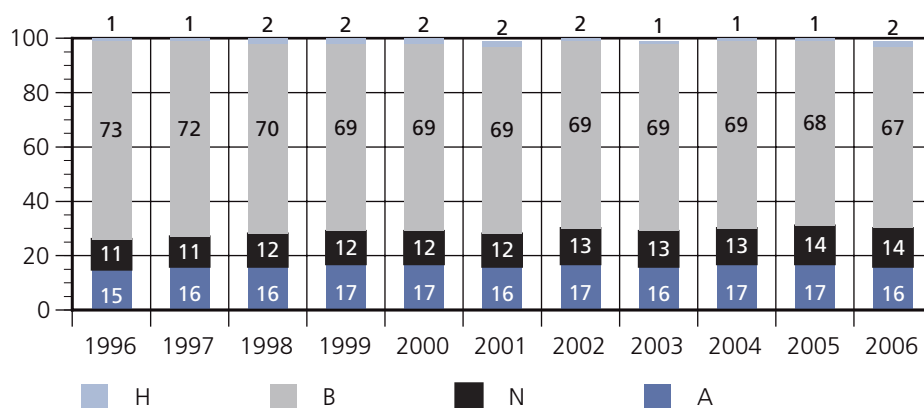

De vrouwen zijn in de drie sectoren sterk vertegenwoordigd. Niettemin is hun vertegenwoordiging in de tertiaire sector het grootst, alhoewel licht dalend van 91 % in 1996 tot 88 % in 2006. De secundaire sector volgt op de voet, evoluerend van 88 % over 89 % tot 86 % op het einde van de onderzochte periode. In de primaire sector, waaruit maar 1 tot 2 % van de werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers komen, is hun vertegenwoordiging wat lager (3/4 tot 4/5).

5. Evolutie volgens gezinscategorie

Grafiek 13

Evolutie volgens gezinscategorie in % totaal – 1996-2006

H: forfaitaire uitkering voor vrijgestelden om familiale of sociale redenen

B: samenwonenden zonder gezinslast

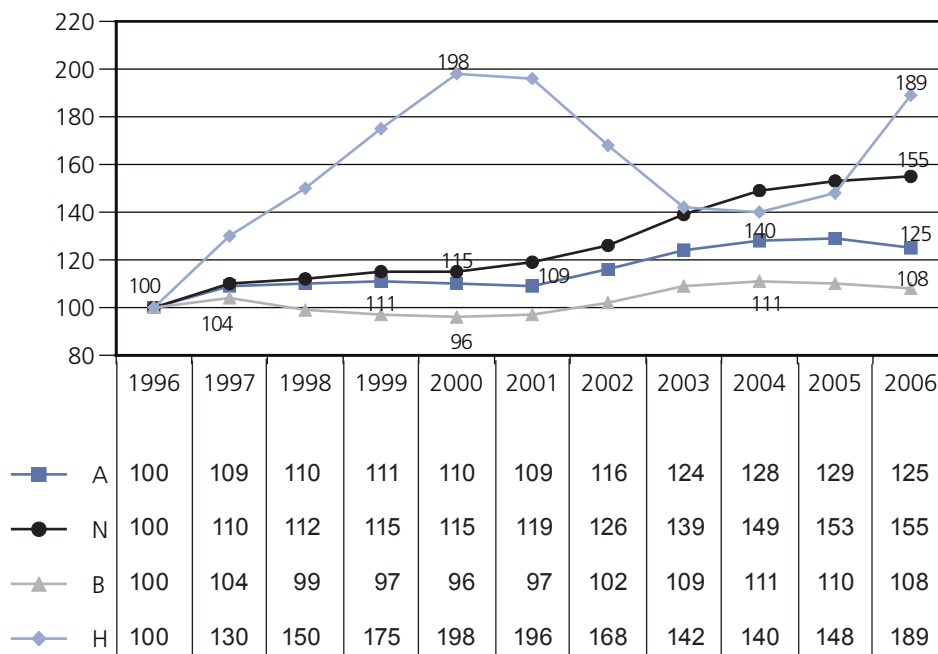
N: alleenwonenden

A: samenwonenden met gezinslast of gezinshoofden

Het merendeel van de werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers blijft samenwonend zonder gezinslast, maar hun aandeel vermindert van 73 % in 1996 tot 67 % in 2006. Ondanks deze daling blijkt het aandeel van samenwonenden in verhouding bijna dubbel zo veel te bedragen als in de totale populatie van volledig werklozen, waar dit percentage in 2006 slechts 34 % bedroeg. Het aandeel van de samenwonenden met gezinslast of de gezinshoofden en van alleenwonenden daarentegen is toegenomen: van 15 % tot 16 % voor de gezinshoofden en van 11 % tot 14 % voor de alleenwonenden. Stippen we aan dat het aandeel van deze categorieën bij de vrijwillig deeltijdse werknemers veel lager is dan bij de volledig werklozen. Het aandeel van de forfaitaire uitkering voor vrijgestelden wegens sociale of familiale redenen schommelt rond 1 tot 2 %.

Grafiek 14

Evolutie 1996 – 2006 volgens gezinscategorie, 1996 = 100

Als men het aantal in 1996 gelijkstelt aan 100, blijken de alleenwonenden in 2006 toegenomen te zijn met 55 %, de gezinshoofden met 25 %, de samenwonenden zonder gezinslast met 8 % en de vrijgestelden met een forfaitaire uitkering, die evenwel slechts een minieme fractie vertegenwoordigen, met 89 %.

6. Aandeel van niet-werkzoekenden onder werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers

Tabel 1
Evolutie van het aantal niet-werkzoekenden 2004-2006 volgens reden van vrijstelling
(bron MDDB-werkloosheid)

Reden van vrijstelling	2004	% totaal vrijwillig deeltijds	2005	% totaal vrijwillig deeltijds	2006	% totaal vrijwillig deeltijds
Oudere werklozen	8 796	28	8 123	26	7 680	25
Erkende beroepsopleiding	539	2	565	2	621	2
Sociale en familiale moeilijkheden	418	1	442	1	565	2
Vakantie onderwijsinstellingen	386	1	377	1	31	0,1
Studies of opleiding	245	1	278	1	89	0,3
PWA of stadswacht	504	2	25	0,1	32	0,1
Acties in buitenland	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Totaal niet-werkzoekenden	10 889	35	9 810	32	9 292	30

Het aantal niet-werkzoekenden (vrijgestelden) is in de periode 2004-2006 met een goede 15 % verminderd. In 2004 vertegenwoordigden zij nog 35 % van alle werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers, in 2006 nog maar 30 %. De vermindering doet zich vooral voor bij de oudere werklozen (van 28 % van het totaal in 2004 naar 25 % van het totaal in 2006) en bij de PWA's of stadswachten (van 2 % naar 0,1 %). Herinneren we eraan dat vanaf juli 2002 50-plussers tot aan hun 58ste ingeschreven moesten blijven als werkzoekende en dat de vrijstelling voor het merendeel van de werklozen actief in een PWA werd opgeheven in oktober 2004. Ook bij het personeel van onderwijsinstellingen tijdens de zomervakantie (van een aandeel van 1 % naar 0,1 %) en bij degenen die studies of een opleiding volgen (van 1 % naar 0,3 %) deed er zich een daling voor. Erkende beroepsopleidingen en vrijstellingen wegens familiale of sociale redenen kenden daarentegen een lichte aangroei in absolute termen die zich voor de sociale en familiale redenen ook vertaalt in een groter aandeel (van 1 % naar 2 %).

Als we ons beperken tot 2006 dan blijken er 9 292 werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers niet ingeschreven te zijn als werkzoekende. Het merendeel daarvan (83 %) betreft vrijstellingen als oudere werkloze. Verder zijn er nog degenen die een erkende beroepsopleiding volgen (7 % van de vrijstellingen) of vrijgesteld werden wegens familiale of sociale redenen (6 %). Het aandeel van de overige vrijgestelden is te verwaarlozen.

Van de 14 800 vrijwillig deeltijdse werknemers, 50-plussers in 2006, zijn er dus 7 680 die niet meer ingeschreven zijn als werkzoekend omdat zij het statuut van oudere werkloze verworven hebben. Dat is 52 % van de 50-plussers. Aangezien deze vrijstelling vanaf juli 2002 enkel verleend wordt aan de werklozen die de leeftijd van 58 jaar bereiken mogen we aannemen dat het grootste deel van de vrijgestelde oudere werklozen zich momenteel in de twee hoogste leeftijdsklassen (55-59 jaar en 60-plussers) bevindt, die beiden samen 9 783 eenheden tellen.

7. Werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers volgens studieniveau

Tabel 2
Verdeling volgens studieniveau – 2006

	Mannen	In %	Vrouwen	In %	Totaal	In %
Lager en 1 ^{ste} en 2 ^{de} graad secundair onderwijs	1 817	49	15 406	57	17 223	56
Secundair onderwijs 3 ^{de} en 4 ^{de} graad	1 018	28	6 969	26	7 987	26
Hoger onderwijs 1 ^{ste} cyclus bachelor	165	4	1 281	5	1 446	5
Hoger onderwijs 2 ^{de} en 3 ^{de} cyclus (master en doctoraat)	257	7	581	2	838	3
Leercontracten	113	3	566	2	679	2
Andere studies en onbekend	317	9	2 089	8	2 406	8
Totaal	3 687	100	26 891	100	30 579	100

Vanaf 2006 is er een andere onderverdeling van studieniveaus van toepassing. Vandaar dat we enkel het jaar 2006 als basis nemen.

Rond 56 % van de werkloze vrijwillige deeltijdse werknemers kunnen beschouwd worden als laag geschoold in die zin dat zij enkel studies hebben gevolgd tot en met de 2de cyclus van het secundair onderwijs. Dit is in de buurt van het percentage voor de gehele groep van volledig werklozen (54 %).

Opvallend is dat er bij de vrouwen meer laag geschoolden zijn (57 %) dan bij de mannen (49 %). Dit is tegengesteld aan de situatie van de groep volledig werklozen in het algemeen waar bij de mannen het percentage laag geschoolden (57 %) hoger ligt dan bij de vrouwen (51 %) (Jaarverslag RVA 2006, p. 157).

De 2de belangrijkste groep is de groep die de 3de of de 4de graad van het secundair onderwijs heeft beëindigd. Binnen deze groep die 26 % van het totaal vertegenwoordigt is er niet zoveel verschil tussen mannen en vrouwen: 28 % van de mannen en 26 % van de vrouwen hebben deze studies beëindigd.

Ook bij degenen die een diploma van bachelor of gelijkgesteld hebben is er niet veel verschil tussen mannen en vrouwen met respectievelijk een percentage van 4 % en 5 %. Bij de mannen is daarentegen het percentage dat master- of doctoraatsstudies deed met 7 % heel wat hoger dan bij de vrouwen waarvan slechts 2 % deze studies beëindigden.

Besluiten

Het aantal uitkeringstrekkers in het statuut van vrijwillig deeltijdse werknemer steeg met 77 % van 17 294 in 1992 tot 30 579 in 2006.

Het statuut heeft een uitgesproken vrouwelijk profiel. Ondanks een toename van het percentage mannen zijn in 2006 nog 88 % van de werklozen in dit statuut vrouwen. Het percentage samenwonenden zonder gezinslast is overheersend (67 % in 2006), maar vermindert wel vooral ten voordele van alleenwonenden (14 % in 2006) en in mindere mate van gezinshoofden (16 %).

Het statuut krijgt te maken met een sterke vergrijzing. Het aantal 50-plussers is flink toegenomen en bedraagt in 2006 48 % van het totaal tegen 27 % in 1992. Bij de vrouwen is er zelfs een meerderheid van 50-plussers (51 %). Binnen de 50-plussers is er een stagnatie opgetreden in de leeftijdsklassen van 50 tot 55 jaar en van 55 tot 59 jaar. De leeftijdsklasse van 60 tot 64 jaar blijft evenwel stijgen onder invloed van de verhoging van de pensioenleeftijd voor vrouwen en door de instroom vanuit de leeftijdsklasse van 55 tot 59 jaar.

Terwijl het aandeel kortdurig werklozen van minder dan 1 jaar die pas in het statuut zijn ingetreden redelijk stabiel blijft op een kwart van het totaal neemt het aandeel langdurig werklozen steeds maar toe in dit statuut. Het wordt steeds moeilijker om uit het statuut te treden. Het aantal zeer langdurig werklozen die 10 jaar of meer werkloos zijn bedroeg in 2006 58 % van het aantal kortdurig werklozen met een werkloosheidsduur van minder dan 1 jaar, terwijl dat in 1998 nog maar 18 % was. Het fenomeen is verbonden met de herintrede op de arbeidsmarkt van veel vrouwen op latere leeftijd in een deeltijdse baan. Daardoor komen zij bij werkloosheid in het vrijwillig deeltijdse uitkeringsstelsel terecht.

Van de werklozen in dit statuut zijn er in 2006 9 292 of 30 % niet meer werkzoekend. Het betreft vooral 50-plussers die het statuut hebben van vrijgestelde oudere werkloze. Deze vertegenwoordigen 83 % van alle niet werkzoekenden.

Tenslotte blijkt ook dat in 2006 56 % van de werkloze vrijwillig deeltijdse werknemers een lage scholingsgraad heeft en enkel het lager onderwijs of de 1ste of 2de graad van het secundair onderwijs heeft gevolgd. Zij komen uit de tertiaire sector (88 % in 2006).

